

uafhængig af Staten, og deri har man fuldkommen Ret; men dette kan kun skee i de aandelige Anliggender, ikke i de udbortes og timelige, saalænge den ifølge Grundloven skal understøttes af Staten, og dens Forsatning skal ordnes ved Lov. Det gjælder her om, at Kirken er villig til at give Reiseren, hvad Reiserens er; thi kun derved kan den komme til at give Gud, hvad Guds er.

Under denne almindelige Behandling af Lovforslaget skal jeg ikke gaae ind paa de enkelte Punkter, jeg ellers kunde have lyst til at udtale mig om, eller de forskjellige Ytringer, jeg ellers kunde ønske at imødegaae; men jeg skal kun endnu omtale en enkelt Side, som jeg kunde ønske særligt at henvende det tilkommende Udvalgs Opmærksomhed paa, og det er Spørgsmaalet om det Antal Embeder, som dette Lovudkast skal omfatte. Af den ærede Ministers Foredrag, hvormed han ledsagede Forelæggelsen i Landstinget forrige Aar, seer man, at der i sin Tid har været indhentet Beretning om de geistlige Lønninger fra de 24 Præsteembeder i Tørning-Lehn, eller den Deel af Haderslev Amt, der hører under Ribe Bispedømme; derimod seer man ikke, mærkeligt nok, at Saadant er skeet fra de geistlige Myndigheder over Als og Vgrø. Jeg har Grund til at troe, at Lovudkastet i sin tidligere Skikkelse har været forelagt vedkommende Tørning-Lehnste Geistlige til Betænkning, men ogsaa, at det er blevet tilbageviist af dem. Hvis dette skulde have haft Indflydelse paa, at vi i dette Udcast ikke see de Tørning-Lehnste Embeder optagne, vilde jeg ønske, at den ærede Minister havde haft Leilighed til at høre Menighederne udtale sig derom; thi det var muligt, at Udfaldet da var blevet noget anderledes. Jeg har i tidligere Samlinger gjort opmærksom paa, at de Baand, som fremshuede Fyrster i ældre Tid have knyttet mellem Kongeriget og visse Dele af Hertugdømmet Slesvig med Hensyn til Kirke-, Skole- og Fattigvæsen, efterhaanden ere blevne løsere og løsere, og at vi navnlig siden Grundlovens Givelse ere udsatte for, at det sidste Baand, nemlig det kirkelige, løsnes med hver kirkelig Lov, der udkommer her i Kongeriget. Den ærede Minister har for et Par Aar siden svaret, at det var et vanskeligt og

indviklet Forhold, som han ikke vilde tage under Overveielse, uden særlig Anledning; men en saadan vilde han antage var tilstede, naar der forelaa et Andragende fra vedkommende Beboere. Da der i Sommer netop var en Samling af Affendinge fra næsten alle de paagjældende Sognes kongerigske Beboere, forelagde jeg dem derfor det Spørgsmaal, hvorvidt de ønskede, at den hidtilværende kirkelige Forbindelse med Kongeriget skulde vedblive eller ikke, og navnlig ogsaa, hvorvidt de kunde ønske at faae Deel i den Omordning af de geistlige Lønninger, som var paatænkt, og Svaret derpaa var saa eenstemmigt bekræftende, at jeg meget vilde have ønsket, at flere Medlemmer af Rigsdagen end min ærede Sidemand til Høire (Termanfen), som desværre idag ikke kan være her, og den der i Egnen bosatte Landstingsmand havde kunnet været der tilstede. Udfaldet af Forhandlingerne var, at man vedtog et Andragende til den danske Rigsdag i den nævnte Retning, og jeg skal tillade mig senere at overlevere det til den ærede Formand med Ønske om, at det maa blive fremlagt paa Thingets Bord, og med det Haab, at det Udvalg, der mulig vil blive nedsat i Anledning af denne Sag, maa have sin særdeles Opmærksomhed henvendt derpaa. Spørgsmaalet angaaer jo ikke blot den foreliggende Sag, men enhver anden kirkelig Sag, som vi maatte komme til; men da det er den første, vi iaar have haft, har jeg troet det rettest her at fremkomme dermed. Det er min Overbeviisning, at ligesom det var et af Oprørsregjeringens første Skridt at overføre det kirkelige Baand mellem Tørning-Lehn og Kongeriget, saaledes maa det være den danske Regjering magtpaaliggende at styrke og bevare det, og i modsat Fald den danske Rigsdags Pligt at værne om Beboernes Ret.

J. M. Hansen: Dersom det ikke forekom mig, at det begynder at blive noget trivielt, skulde jeg gjerne føie min Tak og Anerkjendelse til den høitærede Kultusminister til de foregaaende Taleres; men da man jo ogsaa kan faae formeget af en Ting, skal jeg af den Grund ikke aflægge en saadan Tak, men kun sige, at jeg statter det Gode, som den ærede